

Toporska Barbara Aldona [Mackiewicz, Mackiewiczowa]

Bibliografia podmiotowa [od roku 1945, wybór]:

Poezja

- Gracze w szachy*, „Wiadomości” [Londyn] 1959 nr 36, s.1.
- Requiem dla Krysi*, „Wiadomości” [Londyn] 1959 nr 39, s.1.
- Podróż do kresu doświadczeń*, „Wiadomości” [Londyn] 1959 nr 41, s. 1.
- Punkt teraźniejszości*, „Wiadomości” [Londyn] 1959 nr 51, s.2.
- Po Emilię Dickinson śmierć zajeżdżała karetą....*, „Wiadomości” [Londyn] 1959 nr 47, s.1.
- Notatnik z podróży*, „Wiadomości” [Londyn] 1960 nr 12, s.1.
- Powroty*, „Wiadomości” [Londyn] 1960 nr 19, s.1.
- Preludia na cztery wiatry*, [Londyn] „Wiadomości” 1960 nr 51/52, s.3.
- Wsteczność*, „Wiadomości” [Londyn] 1961 nr 17, s.1.
- Wakaras*, „Wiadomości” [Londyn] 1961 nr 17, s.1
- Koncert*, „Wiadomości” [Londyn] 1961 nr 19, s.1.
- Spacer*, „Wiadomości” [Londyn] 1961 nr 31, s.1.
- Kronika*, „Wiadomości” [Londyn] 1962 nr 3, s.1.
- Ptaki*, „Wiadomości” [Londyn] 1962 nr 23, s.1.
- Do sztambucha*, „Wiadomości” [Londyn] 1964 nr 12, s.1.
- Odjazd Don Kichota*, „Wiadomości” (Londyn) 1964 nr 12, s.1.
- Athene Noctua*, „Wiadomości” (Londyn) 1966 nr 9, s. 1
- Tryptyk*, „Wiadomości” [Londyn] 1971 nr 8, s.1-2.
- Athene noctua*, Kontra, [Londyn] 1973, Kontra, [Londyn] 2013.

Proza

- „Kapryśne miasto”*, „Orzeł Biały” [Rzym] 1945 nr 26, s.9.
- Ucieczka*, „Orzeł Biały” [Rzym] 1945 nr 38, s.5.
- Siódma jesień*, „Ochotniczka” [Rzym] 1945 nr 11, s.13.
- Narodziny Dipisa*, „Kultura” [Paryż] 1959, nr 30, 32, 34, 35, 36, 40, 41, 42, 48 [we wszystkich] s. 2. [fragm. *Na mlecznej drodze*].
- Ryś w kraju i dziadek z Londynu*, „Ochotniczka” [Rzym] 1945 nr 8, s. 12–14 [fragm. *Sióstr*].
- Miasto Rebeki*, „Orzeł Biały” [Bruksela] 1947 nr 21, s. 4 [fragm. *Sióstr*].
- Tak było...*, „Lwów i Wilno” [Londyn] 1947 nr 26, s. 2 [fragm. *Sióstr*].

Nowela włoska, „Orzeł Biały” [Bruksela] 1948 nr 72, s. 2 (dokończenie 1948 nr 74, s. 2) [fragm. *Sióstr*].

Siostry, Instytut Literacki, Paryż 1966, Kontra, Londyn 1989.

Na wschód od dzisiaj. Dwie powieści, (*Poczwarka i motyle* oraz *Martwe zwierciadło*), Polska Fundacja Kulturalna, Londyn 1970, Kontra, Londyn 2010.

Spójrz wstecz, Ajonie!, Polska Fundacja Kulturalna, Londyn 1981, Kontra, Londyn 2008.

Na Mlecznej Drodze, Polska Fundacja Kulturalna, Londyn 1982.

Antologie

Konfrontacje, w: „*Wiadomości*” na emigracji. *Antologia prozy 1940-1967*, red. S. Kossowska, Polska Fundacja Kulturalna, Londyn 1968, s.247-263.

Redakcje

K. Wędziagolski, *Pamiętniki*, oprac. B. Toporska, Polska Fundacja Kulturalna, Londyn 1972, wyd. 2, tamże 1987, Warszawa Gryf 1989.

Krytyka literacka, eseje, felietony, wywiady [wybór]

Opowiadanie bezładne, „Orzeł Biały” [Rzym] 1945 nr 26, s.8.

Felieton wigilijny, „Ochotniczka” [Rzym] 1945 nr 12, s.18.

Bolszewizm i klasa inteligencka, „Wiadomości” [Londyn] 1952 nr 28, s.1.

Dosłownie: przyszłość narodu, „Wiadomości” [Londyn] 1952 nr 42, s.1.

Rubryka *Medytacje przy sprzątanii*, „Dziennik Polski i Dziennik Żołnierza” [Londyn] 1959 nr 16, s.2, nr 21, 59, 60, 62, 66, 101, 103, 143, 145, 151, 172, 184, 275 [taka sama strona].

Kurier i ja, „Kurier Polski” [Londyn] 1959 nr 9, s.3.

List do Miłosza, „Kultura” [Paryż] 1959 nr 3, s. 123-126.

List do Redakcji, „Kultura” 1960 [Paryż] nr 6, s. 158-159.

Och, Europa, Europa!... „Ostatnie Wiadomości” [Mannheim] 1960 nr 131, s.3-4.

Pornografia, „Kultura” [Paryż] 1961 nr 5, s. 111-116.

12 razy wokół tego samego tematu, „Wiadomości” [Londyn] 1962 nr 44, s.1.

O czym każdy mężczyzna wiedzieć powinien, „Głos Kobiet” [Londyn] 1962 nr 3, s.2-4.

Co robić?, „Głos Kobiet” [Londyn] 1968 nr 32, s.1-3.

A Faryzeusz idzie mimo zadumany..., „Wiadomości” [Londyn] 1969 nr 47, s.2-3.

Czas zatrzymany do wyjaśnienia, „Wiadomości” [Londyn] 1972 nr 51/52, s.4-5.

Listy do Redakcji [w sprawie tygodnika „Polonia” z Chicago], „Kultura” [Paryż] 1972 nr 6, s. 159-160.

Listy do Redakcji [polemika z recenzją Janiny Katz], „Kultura” [Paryż] 1972 nr 10, s. 159-160.

Losy wielokrotne, „Wiadomości” [Londyn] 1973 nr 1, s.3.

O Toporskich, Zapolskiej, Wędziagolskim i niżej podpisanej, „Wiadomości” [Londyn] 1978 nr 45, s.3.

W obronie Orłosa, „Kultura” [Paryż] 1980 nr 9, s. 121-123.

Rozmowa z Barbarą Toporską, autorką powieści „Spójrz wstecz, Ajonie!”, „Gwiazda Polarna” [Stevens Point, Wisconsin] 1981 nr 51, s. 11.

O Rosji i Sowietach, „Dziennik Polski i Dziennik Żołnierza – Tydzień Polski” [Londyn] 1984 nr 25, s.3.

Ściągaczki z szuflady Pana Boga [posłowie], w: J. Mackiewicz, *Ściągaczki z szuflady Pana Boga*, Wydawnictwo BAZA, Warszawa 1989, s. 170-171.

Fakty, Przyroda i ludzie, [przedmowa] w: J. Mackiewicz, *Fakty, przyroda i ludzie*, Kontra, Londyn 1984, Kontra, Londyn 1993.

Droga Pani (współautor Józef Mackiewicz), Kontra, Londyn 1984, Kontra, Londyn 1998.

Okupacja – czy coś gorszego? (współautor: J. Mackiewicz), „Wyzwolenie”, Warszawa 1985.

Metafizyka na hulajnodze, Kontra, Londyn 2012.

Listy do i od Redakcji „Kultury”, (współautor J. Mackiewicz), Kontra, Londyn 2015.

Listy do redaktorów „Wiadomości”, (współautor J. Mackiewicz), Kontra, Londyn 2018.

Wielka niewiadoma. Listy do i od różnych osób, Kontra, Londyn 2022.

Bibliografia przedmiotowa:

Archiwa, słowniki:

Archiwum Muzeum Polskiego w Rapperswilu. *Spuścizna po Barbarze Toporskiej-Mackiewicz*, sygn.: 02, sygn.,1-20, 22-29; III 23.

Hasło: *Toporska Barbara*, w: *Mały słownik pisarzy polskich na obczyźnie 1939-1980*, red. B. Klimaszewski, Wydawnictwo Interpress, Warszawa 1999, s.324.

Hasło: *Toporska Barbara*, w: Kowalski J., [właśc. Zieliński J.,] *Leksykon polskiej literatury emigracyjnej*, Fundusz Inicjatyw Społecznych, Lublin 1989, s.133-134.

Hasło: *Toporska Barbara*, w: *Współcześni polscy pisarze i badacze literatury. Słownik biobibliograficzny*, red. J. Czachowska i A. Szałagan, t.8, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2003, s. 340-342.

Taylor N., *Toporska Barbara*, w: *Słownik pisarzy polskich na obczyźnie*, „Pamiętnik Literacki” [Londyn] 1989 t. 14, s. 178-187.

Lewandowski W., *Toporska Barbara*, w: *Leksykon kultury polskiej poza krajem od roku 1939*, t. 1, red. K. Dybciak, Z. Kudelski, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 2000, s. 446-447.

Pisarki polskie od średniowiecza do współczesności. Przewodnik, red. G. Borkowska, M. Czermińska, U. Philips, Słowo/Obraz/Terytoria, Gdańsk 2000, s. 134, 208, 216.

Monografie, artykuły, recenzje:

Bajor A.A., *Józef Mackiewicz i Barbara Toporska. Międzynarodowa konferencja naukowa w Rapperswilu*. „Magazyn Wileński” 2006 nr10, s. 12-13.

Borkowska G, Czermińska M, Phillips U., *Pisarki polskie od średniowiecza do współczesności. Przewodnik*, Słowo/Obraz/ Terytoria, Gdańsk 2000, s.134.

Buryła S., „*Siostry*” Barbary Toporskiej - opowieść o dwóch losach, „Ruch Literacki” 2008 z. 1, s. 85-100.

Chmielowiec M., *Dojrzały debiut*, „Wiadomości” 1966 nr 42, s.3.

Chojnacki P., [Nie czytajcie "o" Toporskiej i Mackiewiczu - tylko "ich"!](#), „Nowe Książki” 2022 nr 9, s. 53-54.

Danilewiczowa M., *Szkice o literaturze emigracyjnej*, Ossolineum 1992, s. 274, 291-292, 300, 338, 372, 391, 418.

Habielski R., *Niezlomni, nieprzejednani. Emigracyjne „Wiadomości” i ich krąg*, Warszawa 1991, s.186-187.

Jenne B.J., *O sówce z Aten*. Do redaktora „Wiadomości”, „Wiadomości” (Londyn)1973 nr 36, s. 6.

Józef Mackiewicz, Barbara Toporska. Tylko prawda jest ciekawa, red. A. Wodyk, Rapperswil 2022.

Katz J., *Jak być emigrantem?*, „Kultura” (Paryż) 1972 nr 3, s. 123-127.

Katz J., *Na wschód od dzisiaj*, „Kultura” (Paryż) 1972 nr 11, s. 131-134.

Kossowska S., *Od Herberta do Herberta. Nagroda „Wiadomości” 1958-1990*, Londyn 1993, s. 132-145.

Mianowicz T., *Barbara Toporska - szkic do portretu*, „Wyspa” 2008 nr 4 s.82-91, .

Miązek B., *O liryce Barbary Toporskiej*, „Wiadomości” [Londyn]1980 nr 36/37, s.4.

Miązek B., *O liryce B.T. Przypomnienie lat ocalonych*, w: tegoż, *Teksty i komentarze*, Londyn 1983, s. 122-128, 151-156.

Miązek B., *Nowa Książka Barbary Toporskiej*, „Oficyna Petów i Malarzy” [Londyn] 1971 nr 1, s. 44-45.

Murawska M., *Tożsamość kontra tożsamość w „Siostrach” Barbary Toporskiej w: „Rozliczanie” przeszłości. Relacje polsko-żydowskie w tekstach kultury XX i XXI wieku*, red. T. Sucharski, M. Murawska, Słupsk 2016, s. 187-202.

Rozmowa z Barbarą Toporską, autorką powieści „Spójrz wstecz, Ajonie!”, wywiad przepr. T. Białecka, „Gwiazda Polarna” 1981 nr 51, s. 15-16, [przedruk w: B. Toporska, *Metafizyka na hulajnodze*, s.703-708, Kontra, Londyn 2012.

Siemaszko Z., *Żywoty pisarzy i poetów. Barbara Toporska*, „Tydzień” [Londyn]1991 nr 16 s. 8.

Staroń I., [Poetyckie dysocjacje \(Toporska, Dickinson, Kass\)](#), „Topos” 2024 nr 4, s. 201-205.

Stecewicz A., *Cyzia pisze do Cyzika. Historia długiej miłości Barbary Toporskiej i Józefa Mackiewicza*, w: *Powrzesniowa emigracja niepodległościowa na mapie kultury nie tylko polskiej*, Paryż, Londyn, Monachium Nowy Jork, t.3. *Wybitne postaci kobiece*, red. A. Janicka, E. Rogalewska, V. Wejs-Milewska, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2021, s. 309-318.

Stecewicz A., „Droga Pani”, czyli rozrachunek pisarzy z Historią. *Publicystyka polityczna Barbary Toporskiej i Józefa Mackiewicza*, w: *Człowiek a historia*, t. 3, red. P. Tompa, Piotrków Trybunalski 2016, s. 269- 293. [Człowiek a historia. Tom III - PDF Free Download \(docplayer.pl\)](#)

Stecewicz A., *Mapa emocji w emigracyjnej poezji Barbary Toporskiej*, w: *Emocje, język, literatura*, , red. D. Saniewska, Kraków 2016, s. 137-149.

Stecewicz A., *Różnorodność źródeł archiwalnych jako podstawa w badaniach nad biografią i genealogią – przypadek Barbary Toporskiej*, „Bibliotekarz Podlaski” 2020 nr 3, s. 9-22.

Zadencka M., *Barbara i Józef Mackiewiczowie w Rapperswilu*, „Wyspa” 2008 nr 3 s. 110-123.

Zieliński J., *Powrót karetki*, „Przegląd Polski = Polish Review” z 27 lutego 2009 , s. 4, 11.

Zmagania z historią. Życie i twórczość Józefa Mackiewicza i Barbary Toporskiej, red. N. Kozłowska, M. Ptasńska, Warszawa 2011.

Strony www:

Chojnacki P., *Martwe zwierciadło czyli Barbara Toporska. „Londyn żywy” – niezłomni emigranci strzelający z piór (6)*

[Martwe zwierciadło czyli Barbara Toporska - Przystanek Historia Instytut Pamięci Narodowej - Kraków \(ipn.gov.pl\)](#)

Barbara Toporska - niepokorny głos polskiej emigracji [Barbara Toporska - niepokorny głos polskiej emigracji - Dwójka \(polskieradio.pl\)](#)

Subocz-Białek P., Staroń I., *Toporska jako pisarka nowoczesna. Próby z nowej monografii*, „Nowy Napis” z 29 lutego 2023 roku [Barbara Toporska jako pisarka nowoczesna. Próby z nowej monografii - Paulina Subocz-Białek Ireneusz Staroń | Nowy Napis](#)

Wspomnienie o Barbarze Toporskiej (Sezon na Dwójkę/Dwójka) www.polskieradio.pl

Stecewicz A., *Wizja człowieka i świata w twórczości Barbary Toporskiej. Monografia krytyczna*, praca doktorska napisana pod kierunkiem V. Wejs-Milewskiej, Uniwersytet w Białymstoku, Wydział Filologiczny, Kolegium Literaturoznawstwa, Katedra Filologicznych Badań Interdyscyplinarnych, Białystok

2023, https://repozytorium.uwb.edu.pl/jspui/bitstream/11320/15085/1/A_Stecewicz_Wizja_czlowieka_i_swiatek_w_tworczosci_Barbary_Toporskiej.pdf

Mianowicz T., *Mówię czasami: Polska, czasem mówię: Wilno. Szkic do portretu Barbary Toporskiej*, „Rzeczpospolita” 2008, nr 28, <https://jozefmackiewicz.com/zmagania-z-historia-zycie-i-tworczosc-jozefa-mackiewicza-i-barbary-toporskiej/>

Autorka hasła: Jolanta Pasterska